

DEFENSA DE LA REPÚBLICA SOVIÈTICA I DE L'OPOSICIÓⁱ

Lev Trotski

7 de setembre de 1929

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Defensa de la república soviética y de la Oposición”, en, *Escritos 1929-30* tomo I, volumen 2, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 369-419

Agrupaments en l'Oposició d'Esquerra

Formalisme en compte de marxisme

Ajuda revolucionària o intervenció imperialista?

Pacifisme en compte de bolxevisme

Per què li falta a Louzon l'audàcia per a arribar fins a les últimes conseqüències?

Són lícites les “concessions” socialistes?

Error principistes

La revolució permanent en Xina

Termidor

L'error del camarada Urbahns

No centrisme en general, sinó un tipus específic de centrisme

“Kerenskisme invertit”

Estat burgès o proletari?

Si el termidor és un fet consumat, quina ha de ser la nostra política?

Democràcia burgesa o democràcia proletària?

Urbahns entaula una lluita

Tasques pràctiques en cas de guerra

Defensar l'URSS significa conciliar amb el centrisme?

Com es menà la discussió?

El perill del sectarisme i l'estret criteri nacional

Conclusions

Agrupaments en l'Oposició d'Esquerra

Hem establert que hi ha tres tendències en el moviment comunista internacional, la dretana, la centrista i l'esquerrana (marxista). Però aquesta classificació no esgota la qüestió, perquè no menciona a l'ultraesquerra. Mentrestant, aquesta segueix existint, actuant, cometent errades i amenaçant desacreditar la causa de l'Oposició.

És cert que avui ja no queda cap, o gairebé cap, d'aqueixos ultraesquerrans de tipus "agressiu", ingenuorevolucionari, a qui Lenin dedicà el seu famós llibre *La malaltia infantil de l'"esquerranisme" en el comunisme*. Així mateix, queden pocs ultraesquerrans de la generació de 1924-1925 (Maslow i Cia.) en l'Oposició. L'experiència de les derrotes passà i deixà la seua empremta. Però no tots els ultraesquerrans assimilaren les lliçons d'aquests anys. Alguns s'alliberaren dels prejudicis sense perdre el seu esperit revolucionari. Però en altres es dissipà l'esperit revolucionari al mateix temps que mantingueren els prejudicis. En qualsevol cas, queden prou *ultraesquerrans afectats d'escepticisme* que fan gala ansiosament d'un esquerranisme formal en totes les ocasions sempre que no es veuen obligats a actuar. Però en las qüestions pràctiques tendeixen generalment a caure en l'oportunisme.

A diferència del reformisme que és un enemic irreconciliable, l'ultraesquerranisme és una malaltia interna que actua com a fre en la lluita contra l'enemic. Hem d'eradicar aquesta malaltia a tota costa.

Durant diversos mesos tractí, a través de mi correspondència, d'obtenir de la direcció de la Leninbund una declaració clara sobre els problemes més importants de la política comunista. Els meus intents foren vans. Les diferències d'opinió eren massa grans. No queda una altra sortida que exposar-les i discutir-les seriosament, cosa que es fa més necessari, en vista que el Consell de Redacció de les publicacions de la Leninbund ja inicià la polèmica, a penes es feu evident que en l'Oposició d'Esquerra comunista hi ha diferències serioses i *decisives*, respecte del conflicte sinosoviètic. Ja s'han format agrupacions al voltant d'aquest problema. Naturalment, continuaran produint-se desplaçaments individuals. Alguns camarades que mantingueren una posició errònia rectificaran; d'altres, per contra, aprofundiran el seu error i arribaran a la conclusió lògica, és a dir, trencaran totalment amb la posició marxista. És el que invariablement succeeix en totes les polèmiques profundes, quan les diferències fins al moment indefinides es sotmeten a la prova dels esdeveniments més importants.

D'un gran mal en surt gran bé. Hi ha massa signes d'estancament ideològic i rutina entre els grups desarticulats de l'Oposició. Una discussió profunda de les grans diferències polítiques permetrà els individus i grups de l'Oposició de trobar més fàcilment el lloc que els correspon, accelerant així el procés de cristal·lització ideològica entorn a eixos reals, no ficticis. En allò que respecta al conflicte sinosoviètic hi ha dues posicions bàsiques, lligades als problemes més fonamentals de la revolució mundial i del mètode marxista.

Formalisme en compte de marxisme

L'expressió *sui generis* més acabada de l'enfocament formal esquerrà és la de Louzon, a qui li resulta més fàcil en virtut del seu tarannà intel·lectual. El camarada Louzon no és un marxista sinó un formalista. Treballa força millor amb la geografia, la tecnologia i l'estadística que no amb la dialèctica materialista de la societat de classes. Sovint es pot arreplegar abundant informació en els seus articles, però és impossible extraure'n ensenyances polítiques. A Louzon l'atreu molt més la "justícia" nacional abstracta que la lluita real dels pobles oprimits a favor del seu alliberament. Demostra amb amplitud que el tsarisme construí el Ferrocarril Oriental de Xina amb fins de conquesta i saqueig. Té un mapa que mostra que aquest ferrocarril travessa el cor de Manxúria. Amb dades estadístiques demostra que Manxúria fou colonitzada en dècades recents per camperols xinesos. Per tant tenim un ferrocarril *rus* en terra *xinesa*, *al costat* de ferrocarrils d'altres estats imperialistes. On està la diferencia?, es pregunta Louzon. I arriba a la conclusió que no hi ha cap o pràcticament cap diferència. El tractat de 1924 fou un tractat imperialista. Louzon està totalment segur que Lenin hagués tornat el ferrocarril a Xina.

Per a determinar si una política revesteix un caràcter imperialista en un territori determinat és prou, segons Louzon, amb determinar què nacionalitat habita aqueix territori: "Si Manxúria del Nord estigués poblada per russos, la política del tsar i de la Unió Soviètica seria legítima; però com que està poblada per xinesos, llavors estem davant d'una política de pillatge i opressió." (*La révolution prolétarienne*, 1er d'agost de 1929). En llegir aquestes línies, a hom li costa creure el que veu. S'analitza la política del tsar i la política de l'estat obrer exclusivament des del punt de vista nacionalista, i així ambdues resulten idèntiques; Louzon proclama que la política del tsar en les províncies russes era legítima; no obstant, per a nosaltres, la política del tsar a Sibèria fou tan criminal, rapaç i opressora com a Manxúria. Per a bé o per a mal, la política dels bolxevics es recolza sempre en els mateixos principis, ja siga en Manxúria, Sibèria o Moscou, camarada Louzon! A més de les nacions hi ha les classes. El problema nacional, pres aïlladament i al marge de les relacions entre les classes, és una ficció, una mentida, el nus escorredor d'un botxí per al proletariat.

El mètode que empra Louzon no és marxisme sinó esquematisme pur; la seua falta consisteix que les publicacions socialdemòcrates, quasi sense excepció, desenrotllen la seua mateixa línia de pensament i arriben a idèntiques conclusions. La resolució de la Segona Internacional, elaborada sota la direcció de Otto Bauer, reproduïx totalment les idees de Louzon. Com no hauria de fer-ho? La socialdemocràcia és necessàriament formalista. Es complau en traçar analogies entre el feixisme i el comunisme. Per a ella, tots aquells que "neguen" o violen la democràcia estan en el mateix pla. El criteri suprem és la

“democràcia”, col·locada pels reformistes (en el paper) per damunt de les classes. Louzon adopta exactament la mateixa actitud cap al principi d'autodeterminació nacional. Resulta tant més estrany ja que Louzon, com a sindicalista, tendeix més aviat a la negació formalista de la democràcia. Però sovint els succeeix als pensadors formals que, alhora que neguen el *tot*, s'arrossegueu amb veneració davant d'una *part*. L'autodeterminació nacional és un dels elements de la democràcia. La lluita per l'autodeterminació nacional, com la lluita per la democràcia en general, exerceix un paper de gran magnitud en la vida dels pobles, en particular en la vida del proletariat. És un mal revolucionari aquell que no sap utilitzar les formes i institucions democràtiques, incloent-hi el parlamentarisme, a favor dels interessos del proletariat. Però des del punt de vista proletari, ni la democràcia en el seu conjunt ni l'autodeterminació nacional com a part integrant de la mateixa estan per damunt de les classes; i cap de les dues constitueix el criteri suprem de la política revolucionària. És per això que considerem que les analogies socialdemòcrates entre el feixisme i el bolxevisme son xerrameca. Per la mateixa raó considerem que posar un signe igual entre el tractat sinosoviètic de 1924 i un tractat imperialista, basant-se en la llei de la simetria, és un error del més gros calibre.

A qui li hagués cedit Louzon el Ferrocarril Oriental de Xina en 1924? Al govern pequinès? Però aquest govern no tenia mans per a prendre'l, ni cames per a arribar fins a d'ell. El govern de Pequín era una ficció gastada. La realitat portava el nom del mariscal Chang Tso-lin, cap dels *hung hu tzu* [bandits manxurians], dictador i botxí de Manxúria, agent a sou del Japó, enemic mortal del moviment nacional-revolucionari que esclatà violentament en 1925 i es transformà en 1926 en una expedició del Sud contra el Nord, és a dir, en última instància, en una expedició contra Chang Tso-lin. *Lliurar el ferrocarril al mariscal hagués significat, en la pràctica, concertar una aliança amb d'ell contra la revolució xinesa en curs.* Hauria estat el mateix que lliurar-li artilleria i municions a la Polònia blanca en 1920, quan lluitava contra la Unió Soviètica. Haver adoptat aqueixa actitud, no hauria significat complir amb un deure revolucionari sinó trair la revolució xinesa, la vertadera revolució, la revolució que realitzen les classes i no l'ombra abstracta que obsessiona Louzon i d'altres formalistes de la seua mena.

Enredat en les seues contradiccions, Louzon es convenç a ells mateix que cal fustigar el govern soviètic per haver signat, el 20 de setembre de 1924, un tractat amb Chang Tso-lin, “el militarista més reaccionari que mai governà la Xina”. Sí, fou el més reaccionari. És obvi que en compte de concertar un tractat amb aquest, el més gran dels reaccionaris, per a impedir que el ferrocarril caigués en les seues mans, el que calia fer, segons Louzon, era regalar-li'n simplement.

Naturalment, el tractat de 1924, que derogava tots els privilegis imperialistes de

Rússia, no representava una garantia absoluta contra Chang Tso-lin perquè aquest tenia tropes a Manxúria mentre que les tropes soviètiques estaven molt lluny de l'escena dels esdeveniments. Però, encara que estaven lluny, existien. Chang Tso-lin a vegades atacava, a vegades es retirava. Exigí, per exemple, que el ferrocarril transportés les seues tropes contrarevolucionàries sense restriccions. Però el ferrocarril, invocant el tractat, posà tota classe d'obstacles en el seu camí. Ell arrestà el director del ferrocarril i després es baté en retirada. Per raons molt substancials no confiava únicament en les seues pròpies forces. Però Japó, també per les seues pròpies raons, s'abstenia d'ajudar-lo activament i mantenia una actitud expectant. Tot açò fou molt favorable per a la revolució xinesa, que avançava del Sud cap al Nord.

Ajuda revolucionària o intervenció imperialista?

Per a demostrar inclús més gràficament l'esterilitat del formalisme de Louzon, encarem el problema des d'un altre angle. Tots saben que, per a consolidar-se en un país endarrerit, els imperialistes solen armar una tribu contra una altra, una província contra altra, una classe contra altra. Així, per exemple, avança Estats Units sistemàticament a Sud Amèrica. D'altra banda, tots saben que el govern soviètic presta gran ajuda a l'exèrcit nacional revolucionari xinès des dels primers dies de la seua formació, i sobretot durant l'Expedició al Nord. Els socialdemòcrates del món sencer clamaren a cor amb les seues respectives burgesies per la "intervenció" militar soviètica en Xina, considerant que no era més que una màscara revolucionària de la vella política de l'imperialisme tsarista. Louzon està d'acord amb açò? Dirigim aquesta pregunta a tots els seus imitadors. Els bolxevics sostenim exactament el contrari: el govern soviètic tenia el deure elemental d'ajudar la revolució xinesa amb idees, homes, diners, armes. Que la direcció Stalin-Bukharin li haja infligit a la revolució xinesa danys polítics que sobrepassen en molt el valor de la seua ajuda material és un altre problema, que tractarem immediatament. Però els menxevics no acusen el govern soviètic d'imperialista per la línia de Stalin-Bukharin en la qüestió xinesa, sinó per intervenir en els assumptes xinesos, per ajudar la revolució xinesa. Camarada Louzon: aquesta intervenció del govern soviètic fou un crim o un servei? A mi personalment em resultaria difícil parlar de serveis prestats, perquè la intervenció significava complir un deure elemental, que responia de la mateixa manera als interessos de les revolucions de Rússia i Xina. Ara, permetem preguntar: era lícit que el govern soviètic, mentre ajudava el Sud amb la seua mà esquerra, lliurés amb la seua dreta el Ferrocarril Oriental de Xina al Nord, contra el que s'entaulava aquesta guerra?

La nostra resposta: atès que el govern soviètic no podia transferir el seu ferrocarril del Nord al Sud per tal de facilitar així l'ofensiva de la revolució

contra els militaristes del nord, tenia la obligació de retenir-lo amb fermesa per a impedir que els imperialistes i militaristes el convertiren en un arma contra la revolució xinesa. Així concebem *nosaltres* el deure revolucionari en relació a la *autèntica* lluita per l'autèntica autodeterminació nacional de Xina.

A aquesta tasca s'afegia una altra. Respecte al ferrocarril, calia desenrotllar una política que els permetés a les masses xineses, almenys als seus sectors d'avantguarda, comprendre clarament els objectius i tasques del govern soviètic respecte de l'alliberament de Xina. Ja parlí d'açò en un article anterior, en què mencioní les resolucions de la comissió del Comitè Central del partit rus, redactades per mi i aprovades a l'abril de 1926. L'eix de la resolució era: considerarem el Ferrocarril Oriental de Xina un arma de la revolució mundial, més específicament de les revolucions de Rússia i Xina. L'imperialisme mundial pot, per descomptat, directament o indirecta, de manera oberta o encoberta, arrancar aquest ferrocarril de els nostres mans. Per tal d'evitar conseqüències més greus possiblement ens veurem obligats a lliurar-lo als imperialistes, així com ens veiérem obligats a signar la pau de Brest-Litovsk. Però fins aleshores, mentre tinguem la possibilitat i les forces suficients, el protegirem de l'imperialisme per a lliurar-lo a la revolució xinesa victoriosa. Amb aqueix fi, instituïrem immediatament escoles per als obrers ferroviaris xinesos, per tal d'educar-los tècnicament i política.

Però açò és precisament el que enfureix la reacció xinesa. Un cable de *Reuters* reproduïx la següent declaració de Wang, actual ministre de relacions exteriors xinès:

“L'única sortida per a Xina es que s'unifiquen totes les nacions per a poder fer front a l'*imperialisme roig*; en cas contrari, Xina perirà ofegada entre els tentacles del *comunisme*.”

Com veiem, no es tracta d'una lluita contra l'imperialisme en general. Al contrari, el govern xinès sol·licita l'ajuda de l'imperialisme contra l'"*imperialisme roig*", a què identifica amb el perill del comunisme. Podria demanar-se una formulació més clara, precisa i exacta?

Louzon intentà demostrar que els estats imperialistes es solidaritzen amb el govern soviètic contra Xina. No obstant, en realitat l'única cosa que demostrà és que, respecte d'alguns problemes parcials, els imperialistes mantenen cap a la Unió Soviètica una actitud contradictòria. Puix que l'imperialisme es basa en la inviolabilitat dels drets de propietat, en aqueixa mesura es veu obligat a concedir-li els mateixos drets al govern soviètic. D'una altra manera ni tan sols podria haver-hi comerç entre la república soviètica i els països capitalistes. Però si esclatés una guerra, el pretext de la qual fora el problema de qui és l'amo del ferrocarril aquest passaria a un segon pla. Els imperialistes encararien la qüestió únicament des del punt de vista de la seua lluita contra el perill que ells

anomenen l'“imperialisme roig”, o siga, la revolució proletària internacional.

En aquest sentit, no sobra recordar la conducta dels emigrats blancs en l'Orient Llunyà. Fins al *New York Times*, el 17 d'agost de 1929, digué que :”Ací (en la cúpula a Washington) s'admet la possibilitat que els russos blancs hagen provocat els incidents (xocs en la frontera) del costat xinès; incidents que difícilment hagueren ocorregut d'una altra manera.” Segons Louzon, es tracta de l'autodeterminació xinesa. Chiang Kai-shek apareix com l'encarnació del progrés democràtic; el govern de Moscou, com l'encarnació de l'agressió imperialista. Però, per alguna raó desconeguda, els emigrats blancs apareixen defenent l'autodeterminació nacional xinesa... contra l'imperialisme rus. ¿No basta aquest únic fet per a demostrar fins a quin punt quedà enredat Louzon en substituir la política classista per la geografia i l'etnografia? Els bandits blancs que maten els soldats de l'Exèrcit Roig en les fronteres de l'Orient Llunyà demostraren, a la seua manera, una comprensió política molt més exacta que Louzon. No es confonen amb banalitats secundàries sinó que redueixen el problema a l'essencial: la lluita de la burgesia mundial contra la revolució.

Pacifisme en compte de bolxevisme

En abandonar l'enfocament classista en nom d'una posició nacionalista abstracta, els ultraesquerrans s'allunyen necessàriament de la posició revolucionària per a caure en el pacifisme pur. Louzon relata com, en el seu moment, les tropes soviètiques capturaren el ferrocarril siberià i com després “l'Exèrcit Roig, conforme a la política antiimperialista de Lenin, es detingué acuradament en arribar a la frontera xinesa. No hi hagué el menor intent de reconquistar els territoris del Ferrocarril Oriental de Xina” (*La revolution proletarienne*). Sembla que el deure suprem de la revolució proletària és inclinar respectuosament les seues banderes davant les fronteres nacionals. Ací està, segons Louzon, l'eix de la política antiimperialista de Lenin! Hom es ruboritzava de vergonya en llegir aquesta filosofia de la “revolució en un sol país”. L'Exèrcit Roig es detingué en arribar a la frontera xinesa perquè mancava de la força suficient per a creuar aqueixa frontera i enfrontar l'atac anorreador que inevitablement llençaria l'imperialisme japonès. Si l'Exèrcit Roig hagués tingut la força suficient com per a llençar aqueixa ofensiva, hauria estat el seu *deure* llençar-la. Si l'Exèrcit Roig hagués renunciat a llençar l'ofensiva revolucionària contra les forces de l'imperialisme i en defensa dels interessos dels obrers i camperols xinesos i la revolució proletària mundial, no hauria complert amb la política de Lenin sinó traït vilment l'abecé del marxisme. En què consisteix la desgràcia de Louzon i d'altres del seu tipus? En substituir la política internacionalista revolucionària per una política nacional-pacifista. Açò no té res a veure amb Lenin.

En determinat moment l'Exèrcit Roig envaí la Geòrgia menxevic i ajudà els obrers georgians a derrocar el règim burgès. La Segona Internacional no ens ho perdona ni fins al dia de avui. Geòrgia estava habitada pels georgians. L'Exèrcit Roig estava integrat principalment per russos. De quin costat s'ubica Louzon en aquest vell conflicte?

I què dir de la marxa sobre Varsòvia en l'estiu de 1920? Louzon sap, potser, que m'oposí a aqueixa campanya. Però les meues objeccions eren d'índole purament pràctica. Jo temia que les masses treballadores poloneses no poguessen aixecar-se a temps (per regla general, el ritme de la guerra és més veloç que el de la revolució), i opinava que ens resultaria perillós allunyar-nos massa de la nostra base. Els esdeveniments confirmaren aquest pronòstic: la marxa sobre Varsòvia fou un error. Però fou un error pràctic, no de principi. Si les condicions haguessen estat més favorables, el nostre deure hauria estat prestar ajuda armada a la revolució, a Polònia o en qualsevol altra banda. No obstant, fou precisament en aqueixa època que Lloyd George, Bonar Law i d'altres ens acusaren per primera vegada d'imperialistes rojos. Després l'acusació fou recollida per la socialdemocràcia i d'allí passà en forma imperceptible als ultraesquerrans.

Contra la "intervenció" revolucionària, Louzon presenta de la manera més inoportuna, el vell i incontrovertit principi: "L'emancipació de la classe obrera serà obra de la classe obrera mateixa." A escala nacional? En el marc d'un sol país? És lícit que els obrers d'un país ajuden els vaguistes d'un altre? Poden enviar armes als insurgents? Poden enviar el seu exèrcit, si el posseeixen? Poden enviar-lo per a ajudar la insurrecció o per a ajudar a preparar-la, de la mateixa manera que els vaguistes envien piquets per tal d'atraure a la vaga els obrers que s'han quedat arrere?

Per què li falta a Louzon l'audàcia per a arribar fins a les últimes conseqüències?

Malgrat assumir una posició democràticonacionalista, Louzon s'absté de combatre per ella conseqüentment i fins a la fi. Perquè si és veritat que el govern xinès lluita per l'alliberament nacional contra l'imperialisme soviètic, llavors tot revolucionari té el deure, no de donar-li sermons filosòfics a Stalin sobre qüestions d'ètica sinó d'ajudar activament Chiang Kai-shek. Si prenem seriosament la posició de Louzon, d'ella se'n desprèn que tenim l'estricta obligació d'ajudar Xina (amb les armes, si és possible) a guanyar la seua independència nacional combatent els hereus del tsarisme. Açò és clar com l'aigua. El mateix Louzon es refereix molt correctament al fet que el govern soviètic ajudà a Kemal contra els imperialistes. Louzon exigeix que s'apliquen els mateixos principis a Xina. Perfectament: enfront de l'imperialisme, és

menester ajudar inclusivament els botxins de Chiang Kai-shek. Però justament en aquest punt el valent Louzon es deté indecís. Instintivament nota que la conclusió de la seua posició ha de ser quelcom d'aquest estil: "Obrers del món, tots a ajudar el govern xinès que defèn la seua independència dels assalts de l'estat soviètic!" Per què, llavors, es deté a meitat del camí? Perquè aquesta conclusió, l'única coherent, convertiria els nostres formalistes d'ultraesquerra en agents de l'imperialisme i portaveus polítics d'aqueixos guàrdies blancs russos que ara combaten armes a la mà per l'"alliberament" de Xina. Aquesta falta de coherència honra l'instint polític dels "ultraesquerrans" però no la seua lògica política.

Són lícites les "concessions" socialistes?

A aquesta altura entren en la polèmica el camarada Urbahns i els seus partidaris més propers de la direcció de la Leninbund. En aquesta, com en moltes altres qüestions, tracten de posar-se per damunt de tots els bàndols. Publiquen un article de HP (deixeble de Korsch), un altre de Louzon, un altre de Paz, un article erroni dels camarades belgues, un article marxista de Landau i un meu. Per fi, els directors apareixen amb una filosofia eclèctica, composta en les seues dues terceres parts de Louzon i Korsch i en un terç de l'Oposició d'Esquerra russa. Se l'oculta retòricament amb la fórmula: "no estem totalment d'acord amb Trotski." Encara que es basa essencialment en Louzon, Urbahns no es limita a la geografia i a l'etnografia. No obstant, els seus intents d'introduir com siga una posició de classe, és a dir, d'apuntalar Louzon amb Marx, produeixen resultats realment lamentables.

Donem-li la paraula a l'article programàtic de *Die Fahne des Kommunismus* (l'òrgan teòric de la Leninbund):

"El ferrocarril constitueix fins al dia d'avui una concessió de Xina a un govern forà, *que des del punt de vista de Xina* [?!] només presenta diferències de grau [*graduel!*?] amb totes les altres concessions que estan en poder de les potències imperialistes" (*Sobre el conflicte sino-soviètic*, N° 31, p. 245). Seguim en la línia de Louzon. Urbahns ensenya els revolucionaris alemanys a avaluar els fets "des del punt de vista xinès" quan, en realitat, es tracta d'avaluar-los des del punt de vista proletari. Les fronteres nacionals no esgoten la qüestió.

En primer lloc, és totalment absurd sostenir que l'estat proletari té l'obligació de no posseir empreses ("concessions") en d'altres països. Ací Urbahns, seguint les empremtes de Louzon, arriba per una altra via a la teoria del socialisme en un sol país. El problema de la instal·lació d'empreses industrials en països endarrerits per part de l'estat obrer no és simplement un problema econòmic sinó d'estratègia revolucionària. Si a la Rússia soviètica li resultà impossible

fins al moment fer-ho, no es deu a raons de principis sinó de debilitat tecnològica. Si els països avançats, altament industrialitzats, com Anglaterra, Alemanya, França, es feren socialistes, els interessaria moltíssim construir ferrocarrils i erigir fàbriques i “dipòsits” de cereals en països endarrerits, excolònies, etcètera. Naturalment, no utilitzarien la coerció ni ho farien com un do. Haurien de rebre determinats productes de les colònies a canvi. Aquest tipus d'empresa socialista, la seua administració, les seues condicions de treball, haurien de permetre un millorament de l'economia i del nivell cultural del país endarrerit per mitjà del capital, la tecnologia i l'experiència dels estats proletaris més rics, en benefici d'ambdues parts. Açò no és imperialisme, ni explotació, ni sotmetiment; és, per contra, la transformació socialista de l'economia mundial. No hi ha un altre camí.

Per exemple, quan la dictadura del proletariat s'instaure en Anglaterra no tindrà la menor obligació de regalar-li a la burgesia índia les concessions britàniques existents. Aquesta seria la política més estúpida, ja que enfortiria enormement el poder dels capitalistes i els seus aliats feudals indis sobre els camperols i el proletariat, i retardaria per molt de temps el desenvolupament de la revolució socialista a l'Índia. No! L'estat obrer, alhora que proclama la plena llibertat de les colònies, haurà d'eliminar immediatament tots i cada u dels privilegis nacionals de les concessions, derogant d'una banda la llei del garrot i per l'altra la degradació. Al mateix temps, l'estat obrer no haurà d'abandonar les concessions sinó transformar-les en vehicles de la construcció econòmica de la Índia i de la seua futura reconstrucció socialista. Naturalment, aquesta política, necessària també per tal de consolidar el socialisme en Anglaterra, només podria realitzar-se d'acord amb l'avantguarda del proletariat indi i presentant-los avantatges concrets als camperols indis.

Ara tractem, amb Urbahns, d'encarar el problema “des del punt de vista de l'Índia”. Per a la burgesia índia les “concessions” socialistes serien molt pitjors que les concessions capitalistes, encara que només siga perquè reduirien implacablement els seus guanys en benefici dels obrers i els camperols indis. Al seu torn, per a d'aquests, les concessions socialistes serien una poderosa base de suport, una espècie de bastió socialista on es podrien nuclear les forces que preparen el capgirament socialista. És evident que en el moment en què el proletariat indi es fes amb el poder, les exconcessions passarien a les seues mans. Les relacions entre el proletariat indi i el britànic no es basarien en el record de la propietat burgesa sinó en els principis més elevats de la divisió internacional del treball i la solidaritat socialista.

Per això, *no* hi ha un bàndol purament indi, o un “bàndol purament xinès”. Hi ha el bàndol de Chiang Kai-shek. Hi ha el bàndol de l'avantguarda obrera xinesa. Estan els innumerables matisos de la petita burgesia. Quan Urbahns tracta d'encarar el problema des del “punt de vista de Xina”, en realitat es

col·loca les ulleres de llarga vista del petitburgès xinès, que no es decideix, en un moment difícil, sobre quina posició i quin bàndol escollir.

Errors principistes

Fins aquest punt Urbahns no fa més que repetir, en allò de fonamental, els arguments de Louzon; però després l'“aprofundeix”. Si desposseïm l'editorial de *Die Fahne des Kommunismus* de les seues reserves, ambigüitats i la resta de martingales, es redueix essencialment al següent: ja que la revolució nacional triomfà en Xina mentre que la contrarevolució triomfà (o pràcticament triomfà o triomfarà inexorablement) a Rússia, d'allí es desprèn... què és el que es desprèn? L'article no dóna una resposta clara. Precisament la seua filosofia eclèctica li serveix per a eludir una resposta precisa. Considere necessari establir una sèrie de proposicions preliminars:

1.- El camarada Urbahns té una concepció errada sobre el caràcter de la Revolució Russa i l'etapa en què es troba. Interpreta erròniament el significat del termidor. (Ací i més endavant parle sempre del camarada Urbahns per a abreviar. En realitat em referisc a la majoria de la direcció de la Leninbund i als responsables de les seues publicacions. Diguem de pas que no és estrany trobar en les columnes del *Volkswille* l'expressió “la direcció de la Leninbund i el camarada Urbahns”.)

2.- El camarada Urbahns té una concepció errònia de la mecànica de classe de la revolució xinesa i de la seua situació actual.

3.- De les seues caracteritzacions socials equivocades n'extrau conclusions polítiques errònies i molt perilloses.

4.- El fet que ell (igual que Louzon i d'altres ultraesquerrans) no porte les seues conclusions fins a la fi, demostra la seua manca de coherència, però de cap manera redueix el perill de la seua posició falsa.

Ací em veig obligat a reproduir un extens paràgraf de *Die Fahne des Kommunismus* que en el seu editorial de fons tracta d'explicar quines foren les circumstàncies que menaren a la creació d'un “moviment d'alliberament nacional” en Xina:

“[...] el moviment d'alliberament nacional (xinès), de caràcter revolucionari, apuntava els seus dards directament contra els imperialistes, i el proletariat xinès trobà que els seus interessos de classe [!] estaven expressats en ell. La revolució xinesa es detingué [!] en l'etapa burgesa; implantà la dictadura militar de Chiang Kai-shek al cim, ofegà en sang la revolució proletària xinesa i les insurreccions camperoles que atemptaven contra la propietat privada, i acostà la

burguesia xinesa als objectius de la revolució burgesa. Un d'aqueixos objectius és la unificació nacional. [...] Les concessions imperialistes són una dolorosa espina reblada en la carn d'aquesta unificació nacional de la Xina [...] Els xinesos tracten d'extraure-la negociant amb les potències imperialistes; en relació amb la Rússia soviètica, a la que consideren un adversari molt més dèbil, pretenen fer el mateix a través d'un assalt militar. Per consegüent [!] és d'importància decisiva [*massgebend*] per al govern militar xinès el fet que la concessió russa és, des del punt de vista classista un factor més [?] perillós que les concessions dels 'germans hostils' capitalistes. Tots haurien d'haver previst aquest conflicte, ja que els interessos xinesos i russos no poden coexistir pacíficament en la Xina de la revolució burgesa. Només una revolució xinesa victoriosa podria haver realitzat aqueixa col·laboració. *Encara que hagués culminat només en una Xina obrera i camperola [...]*" (Nº 31, p. 245).

No recorde haver-hi vist mai tanta confusió d'idees en vint línies impreses. De totes maneres, no m'ocorre amb freqüència. Es necessitaria una pàgina sencera per a desentranyar cada línia, però ho faré amb la major brevetat possible, fent cas omís de les contradiccions secundàries.

La primera part del paràgraf parla de les concessions imperialistes, *incloent-hi* el Ferrocarril Oriental de Xina que, es diu, és una espina dolorosa reblada en la independència nacional xinesa. Ací s'ubica a la república soviètica al costat dels estats capitalistes. En la seua segona part, el paràgraf assevera que, "per consegüent", també és decisiu (!) el fet que la concessió russa és més (?) perillosa des del punt de vista classista. I finalment dóna una síntesi d'aquestes dues explicacions que s'exclouen una a l'altra: els interessos de Xina i els de Rússia són incompatibles *en general*. Com? Per què? De la primera part de la citació sorgeix que l'imperialisme *rus* és incompatible amb la unitat *nacional* xinesa. De la segona sorgeix que els interessos de la Rússia *obrero* són irreconciliables amb els de la Xina *burguesa*. ¿Amb quina d'aquestes dues explicacions diametralment oposades es queda Urbahns? No escull entre les dues sinó que les combina. Com ho aconsegueix? Amb l'ajuda de la petita conjunció "per consegüent" (*dabei*). Cinc lletres alemanyes basten per a solucionar el problema.

Tots, diu Urbahns, haurien d'haver previst que els interessos de la república soviètica i els de la Xina burgesa són incompatibles. Molt bé. Açò significa que no es tracta de cap manera del ferrocarril ni del tractat de 1924, no és així? La incompatibilitat en les relacions entre la Xina d'avui i la república soviètica és tan sols el reflex de la incompatibilitat de les pròpies contradiccions internes xineses. Si Urbahns hagués dit que la burgesia xinesa, que es recolza en la baioneta, odia la república soviètica, *la sola existència de la qual és una font d'inquietud revolucionària en Xina*, hauria parlat correctament. Faltaria dir, a més, que el que la burgesia xinesa anomena por a l'imperialisme soviètic és la

por que sent davant les seues masses oprimides.

Urbahns assevera que la revolució burgesa triomfà en Xina. Aqueixa és l'opinió de la socialdemocràcia internacional. Però el que triomfà en Xina no fou la revolució *burgesa* sinó la *contrarevolució* burgesa. No és el mateix. Urbahns menciona el carnatge d'obrers i camperols com si es tractés d'algun detall propi de la revolució burgesa. Inclús arriba a afirmar que els obrers xinesos trobaren que els seus interessos de classe estaven expressats (*vertreten*) en la revolució nacional, val a dir, en el Kumintang, a on la Internacional Comunista els obligà a ingressar usant el garrot. Aqueixa posició és stalinista, és a dir socialdemòcrata. Si alguna vegada la revolució burgesa fou factible com a etapa independent en Xina, fou en 1911. Però l'única cosa que demostrà és que la revolució burgesa en qualsevol grau és totalment impossible en Xina. Dit d'una altra manera: la unificació nacional xinesa, la seua emancipació de l'imperialisme i la seua transformació democràtica (el problema agrari!) són inconcebibles sota la direcció de la burgesia. La segona revolució xinesa (1925-1927) demostrà amb tota la seua trajectòria el que els marxistes preveieren clarament: l'autèntica realització de la tasca de la revolució burgesa en Xina només és possible per mitjà de la dictadura del proletariat, recolzada sobre l'aliança dels obrers i camperols en oposició a l'aliança de la burgesia nativa amb l'imperialisme. Però aquesta revolució no pot detenir-se en l'estadi burgès. Esdevé en revolució permanent, passa a ser una anella de la revolució socialista internacional i comparteix la sort d'aquesta. És por això que la contrarevolució burgesa, que triomfà amb l'ajuda de Stalin i Bukharin, aixafà implacablement la mobilització de les masses populars i no instaurà un règim democràtic sinó un govern militar-feixista.

La revolució permanent en Xina

En la primera part de la citació reproduïda més a dalt, el periòdic del camarada Urbahns parla del triomf de la revolució burgesa en Xina. En la segona part proclama que la col·laboració de Xina amb la Rússia soviètica no seria possible excepte en l'eventualitat d'"una revolució xinesa victoriosa". Què significa açò? Després de tot, no diu Urbahns que la revolució burgesa triomfà en Xina? No és precisament per això que està tractant d'arrancar-se l'espina imperialista de la seua carn? Sent així, de quina *altra* revolució parla Urbahns? De la revolució proletària? De cap manera. "Encara que hagués culminat tan sols en una Xina obrera i camperola", què significa "encara que" en aquest cas? L'única cosa que pot significar és que ací no es tracta de la revolució proletària. Tampoc de la revolució burgesa, no és així? Aleshores, de quina? ¿Que potser Urbahns (igual que Bukharin i Radek) preveu la possibilitat d'una dictadura que no siga burgesa ni proletària, d'una dictadura obrera i camperola especial en Xina?

Caldria dir-ho amb major claredat, audàcia i fermesa, sense tractar d'ocultar-se darrere la parauleta "encara que". L'orientació stalinobukharinista cap al Kumintang s'originà precisament en aquesta teoria de la dictadura ni burgesa ni proletària. Justament en aquesta qüestió Radek i Smilga ensopegaren per primera vegada. Stalin, Bukharin i Zinov'ev, i seguint les seues empremtes Radek i Smilga, creuen que enfront de l'imperialisme mundial d'una banda i l'estat obrer per l'altra pot sorgir en Xina una *dictadura revolucionària petitburgesa*. I després de l'experiència amb el kerenskisme rus i amb el Kumintang xinès, tant amb la seua ala dreta com amb la seua ala esquerra, Urbahns tímidament fa eco de Radek respecte d'aquesta qüestió, de la que depèn la sort de tot l'Orient Llunyà. No és casual que Urbahns reproduísca l'article tan superficial i banal de Radek sobre la revolució permanent, mentre es reserva la seua pròpia actitud respecte d'això.

Permeta-se'm agregar, entre parèntesi, que l'article de Radek reproduïx la xafarderia totalment fantàstica que durant el meu confinament a Alma-Ata ocultí les negociacions de Bukharin amb Kamenev perquè tenia l'esperança de formar un bloc amb la dreta. D'on tragué aqueixa història? ¿De la tabaquera de Iaroslavski? Potser del quadern de notes de Menshinski? Radek difícilment l'hauria inventat. Però el camarada Urbahns disposa de tant d'espai que no sols reproduïx les novel·les de Sinclair sinó també els desvaris de Iaroslavski i Radek. Si el camarada Urbahns hagués actuat amb lleialtat i m'hagués demanat ratificqués aqueixa història, li hauria pogut explicar que la notícia de les negociacions de Bukharin amb Kamenev m'arribaren quasi simultàniament amb les declaracions ambigües d'Urbahns respecte d'un bloc amb Brandler. La meua reacció consta en un article en què afirmo que és absolutament inadmissible concertar blocs sense principis entre els opositoristes d'Esquerra i Dreta. Aquest article fou publicat fa un parell de mesos per Brandler, i només *després* el reproduí el *Volkswille*. Però, en síntesi, avui no es tracta de repetir fragments fraudulentament seleccionats de citacions de 1905 sobre la revolució permanent. Aquesta obra de falsificació ja tingué els seus esforços cultivadors en els Zinov'ev, els Maslow i d'altres de la seua mena. Es tracta de tota la línia estratègica per als països d'Orient i per a tota una època. Cada un ha de dir clarament si li resulta concebible algun tipus especial de *dictadura democràtica* d'obriers i camperols, i, exactament, en què diferenciaria de la dictadura del Kumintang d'una banda i de la dictadura del proletariat per l'altra. Açò ens condueix a la següent pregunta: pot el camperolat plantejar-se en la revolució una política independent de la burgesia i del proletariat? El marxisme, enriquit per l'experiència de les revolucions de Rússia i Xina, respon: *no, no, no*. Arrosegat per la seua cúpula i pels intel·lectuals petitburgesos, els camperolat marxa amb la burgesia (en aquest cas tenim l'esperisme, el kerenskisme o el kumintanguisme); o, seguint als seus estrats inferiors, els elements semiproletaris i proletaris de l'aldea, el camperolat marxa amb el proletariat

industrial. En aqueix cas, tenim el camí del bolxevisme, el camí de la Revolució d'Octubre (és a dir, la revolució permanent).

Fou arran d'aquesta qüestió (i no de cap altra) que Stalin i Bukharin trencaren l'espina dorsal del Partit Comunista Xinès i la revolució xinesa. Zinov'ev, Radek, Smilga, Preobrazenski, oscil·laren entre el marxisme i el stalinisme, i aqueixa política extraviada els menà a la capitulació ignominiosa. Per als països d'Orient, aquesta qüestió és la línia divisòria entre el menxevisme i el bolxevisme. El fet que els Martinov d'avui utilitzen com a pàmpol els retalls de les citacions bolxevics de 1905, les mateixes citacions amb què Stalin, Kamenev i Rikov es defenien de Lenin en 1917, és una fatxenderia que només pot enganyar els ximples i ignorants. El domini de Martinov-Stalin-Bukharin sobre la Internacional es veié acompanyat en Xina per salvatges udols contra la revolució permanent. Aquest es avui el problema fonamental dels països d'Orient i, per tant, un dels problemes fonamentals d'Occident. ¿Té el camarada Urbahns una posició respecte d'això? No, no la té. S'afanya a ocultar-se darrere alguna parauleta o, pitjor encara, s'amaga darrere d'un article de Radek, que publica "per si de cas".

Termidor

Si al camarada Urbahns li va malament amb la revolució xinesa, la situació és encara pitjor, si és el cas, tractant-se de la Revolució Russa. Em referisc principalment al problema del *termidor* i, per aqueixa mateixa raó, al caràcter de classe de l'estat soviètic. La fórmula del termidor és, per descomptat, com tota analogia històrica, condicional. Quan la utilitzí per primera vegada contra Zinov'ev i Stalin, subratllí el seu caràcter absolutament condicional. Però és totalment legítima, no obstant la diferència entre les dues èpoques i les dues estructures de classe. El termidor assenyala la primera etapa victoriosa de la contrarevolució, és a dir, la transferència directa del poder de mans d'una classe a una altra: aquesta transferència, encara que està acompanyada inexorablement de guerra civil, queda, no obstant això, oculta políticament pel fet que la lluita s'entaula entre dues fraccions d'un partit que fins ahir estava unit. El termidor, a França, estigué precedit per *un període de reacció* que es desenvolupà mentre el poder romania a mans dels plebeus, de les classes baixes de la ciutat. Coronà aquest període de reacció preparatòria amb una catàstrofe política definitiva, com resultat de la qual els plebeus perderen el poder. Així, termidor no significa un període de reacció en general, un període de reflux, de retrocés, d'afebliment de les posicions revolucionàries. Té un significat molt més precís. Indica el pas directe del poder a les mans d'una altra classe, després la classe revolucionària únicament pot recuperar el poder per mitjà d'una insurrecció armada. Aquesta, al seu torn, exigeix una nova situació revolucionària, el començament de la qual

depèn d'un complex de causes locals i internacionals.

Ja en 1923 l'Oposició marxista assenyalà el començament d'un nou capítol de la revolució, un capítol de retrocés ideològic i polític que, en el futur, podria desembocar en el termidor. Fou aleshores quan emprarem aquest terme per primera vegada. Si la revolució alemanya de finals de 1923 hagués triomfat (el que era totalment factible) a Rússia la dictadura del proletariat s'hauria pogut i consolidat sense la menor convulsió interna. Però la revolució alemanya culminà en una de les capitulacions més terribles de la història de la classe obrera. La derrota de la revolució alemanya donà un poderós estímul a tots els processos reaccionaris al si de la república soviètica. A partir d'allí, la lluita contra la "revolució permanent" i el "trotskisme" en el partit desembocà en la creació de la teoria del socialisme en un sol país, i així successivament. Els ultraesquerrans alemanys no compregueren que s'havia arribat en un moment decisiu. Amb la seua mà dreta recolzaren la reacció en el Partit Comunista soviètic, amb la seua mà esquerra llançaren una política formalment agressiva en Alemanya, ignorant la derrota de la revolució alemanya i l'incipient reflux. Com els centristes del PCUS, els ultraesquerrans alemanys (Maslow, Fischer, Urbahns) ocultaren la seua política fraudulenta darrere la lluita contra el "trotskisme", que ells caracteritzaven com "liquidacionisme"... perquè no veien la situació revolucionària com quelcom ja passat sinó com a cosa del futur. En aquest cas, s'aplicà el rètol de trotskisme a la capacitat de caracteritzar una situació i saber diferenciar les seues etapes. Permeta-se'm agregar en passar que seria força positiu que Urbahns fes per fi el balanç teòric de tota aquesta lluita que confongué els obrers alemanys i aplanà el camí per a la victòria de funcionaris fatuats, aventurers i arribistes.

L'errònia política "ultraesquerrana" de 1924-1925 ajudà a debilitar inclús més la situació del proletariat europeu i, per consegüent, accelerà el retrocés reaccionari en la república soviètica. L'expulsió de l'Oposició del partit, els arrestos i deportacions foren fets successius de summa importància en tot el procés. Significaven que el partit es debilitava més i més i, en conseqüència, que també dequeia el poder de resistència del proletariat soviètic. Però tot açò distava molt de significar que el capgirament contrarevolucionari ja estava consumat, és a dir, que el poder havia passat de la classe obrera a una altra classe.

El fet que el proletariat soviètic manqués de les forces necessàries per a impedir la derrota organitzativa de l'Oposició fou, naturalment, un símptoma summament alarmant. Però al mateix temps que aixafava l'Oposició d'Esquerra, Stalin es veié obligat a plagiar parcialment el programa d'aquesta en tots els terrenys, a apuntar les seues bateries devers la dreta i a convertir una maniobra partidària interna en un zig-zag summament abrupte i perllongat vers l'esquerra. Açò demostra que, malgrat tot, el proletariat compta encara amb

forces suficients com per a exercir pressió, i que l'aparell estatal continua dependent d'ell. L'Oposició russa ha de seguir basant la seua política sobre aquest factor cardinal, *política que no és de revolució sinó de reforma*.

Inclús abans que l'Oposició fos aixafada organitzativament, diguérem i escriguérem més d'una vegada que, una vegada eliminada l'esquerra, la dreta saldaria comptes amb el centrisme. Els elements que recolzarem Stalin en contra de nosaltres començarien a pressionar amb renovada força a penes quedés eliminada la barrera de l'esquerra. Aqueix fou el nostre pronòstic. Moltes vegades diguérem: "La cua termidoriana caurà sobre el cap centrista." Ja ocorregué i tornarà a ocórrer una vegada i una altra. No em referisc a Bukharin ni a Tomski sinó a les poderoses forces termidorianes que tenen el seu pàl·lid reflex en la dreta del partit. Tanmateix l'aixafament organitzatiu de l'Oposició i del debilitament del proletariat, la presió dels seus interessos de classe, combinada amb la pressió de les idees de l'Oposició, fou una força prou poderosa com per a obligar l'aparell centrista a començar un perllongat gir a l'esquerra. I precisament aquest gir assentà la premissa política per a l'onada més recent de capitulacions. Les característiques dels capituladors són, naturalment, molt heterogènies, però el paper dirigent recau sobretot en què abans imaginaven que el procés de retrocés era quelcom purament unilateral i estaven disposats en cada nova etapa a proclamar que el termidor ja era un fet consumat. En vespres de la nostra expulsió del partit, el zinovievista Safarov cridà a Berlín i després a Moscou: "Falten cinc minuts per a l'hora zero!" És a dir, falta cinc minuts per al termidor. Passaren els cinc minuts i... Safarov capitulà. Però inclús que Safarov, quan ens expulsaren a Zinov'ev i a mi del Comitè Central, Radek volia proclamar el començament del termidor. Tractí de demostrar-li que era només l'*assaig partidari del termidor*, tal vegada ni tan sols un assaig general, en tot cas no era el termidor mateix, és a dir el capgirament contrarevolucionari que realitzen les classes. A partir de 1926, Smilga opinà que la política de Stalin i Bukharin d'aleshores ("camperols, enriquiu-vos!", Comitè Anglo-Rus, Kumintang) només podia endinsar-se en una direcció: cap a la *dreta*. Smilga sostenia que la Revolució d'Octubre havia esgotat els seus recursos interns i que l'ajuda únicament podria provenir de l'exterior, però no tenia esperances d'obtenir-la en els anys pròxims. Escrigué tesi sobre aquest tema. No contemplava en la seua caracterització la possibilitat d'una ruptura entre els centristes i la dreta i d'un viratge a l'esquerra per part dels centristes pressionats per les forces internes. Quant a la qüestió del termidor i els dos partits, Radek i Smilga eren l'extrema "esquerra" de l'Oposició. Por això els esdeveniments els prengueren desprevinguts i capitularen amb tanta facilitat.

Amb aquesta breu ressenya històrica, ja li ha de resultar clar al lector que el problema de si "Trotski va prou lluny" o "no va prou lluny" respecte del termidor (tal com ho formula Urbahns) no aporta res de nou. Estudiarem tot

aquest cicle de problemes fa ja molt de temps i el revisem una vegada i una altra en cada nova etapa.

El 26 de maig de 1928 des d'Alma-Ata li escriguí el següent al camarada exiliat Mikhaïl Okudshava, vell bolxevic de Geòrgia:

“En la mesura en què Stalin es planteja tasques d'acord a la seua nova orientació, representa indubtablement un intent d'apropar-se a *la nostra* posició. No obstant, en política allò decisiu no és només el *què*, sinó també el *com* i el *qui*. Les grans batalles que decidiran la sort de la revolució són encara cosa del futur... Sempre sostinguérem, i ho hem dit més d'una vegada, que el procés de decadència política de la fracció dominant no pot representar-se amb una corba uniformement descendent. Al capdavall, la decadència no es produeix en un buit sinó en una societat de classes, que té profunds fregaments interns. La massa que conforma la base del partit no és monolítica; està constituïda, en la seua major part, per matèria primera política. Els processos de diferenciació en el seu si són inevitables, responen als impactes de les forces de classe, de dreta i d'esquerra. Els greus successos que ocorregueren recentment en el partit, les conseqüències dels quals estem patint vostè i jo, són només l'obertura de la futura marxa dels esdeveniments. Així com l'obertura d'una òpera anticipa els temes musicals de tota l'obra i els expressa en forma condensada, la nostra 'obertura' política només anticipa les melodies que es desenrotllaran plenament en el futur amb l'acompanyament de tubes, contrabaixos, tambors i d'altres instruments de la vertadera *música de classes*. El desenvolupament dels esdeveniments confirma més enllà de tot dubte que teníem raó i continuem tenint raó, tant contra els volubles i traïdors, és a dir els Zinov'ev, Kamenev, Piatakov i la resta, com també contra els nostres benvolguts amics d' 'esquerra', *els embrolladors d'ultraesquerra, que tendeixen a confondre l'obertura amb l'òpera*, que creen que tots els processos fonamentals que travessen el partit i l'estat ja han arribat a la seua culminació, i que el termidor (paraula que aprengueren de nosaltres) és ja un fet consumat.”

Açò, camarada Urbahns, no és una indirecta: és la veritat.

L'error del camarada Urbahns

L'origen d'una sèrie de conclusions errònies del camarada Urbahns resideix en què, per a d'ell, el termidor és un fet consumat. Per cert, no treu *totes* les conclusions que se'n desprenen d'aquest fet. Però si es consoliden les poques que tingué temps de deduir-ne, basten per a destruir la causa de la Leninbund.

En un article dedicat a la meua deportació de la Unió Soviètica, *Die Fahne des Kommunismus* afirmà que: “Ja no es pot considerar el govern stalinista com a representant de la classe obrera i, per tant, cal combatre'l *per tots els mitjans*”

(10 de febrer de 1929).

El mateix article traçava una analogia entre la deportació de Trotski i la mort de Robespierre i els seus companys en la guillotina. Amb d'altre paraules, es proclamà la consumació del termidor. Si s'hagués formulat així el problema, a l'abric de la batalla, no pagaria la pena detenir-se en això. La lluita política no es pot concebre sense exageracions, errors aïllats que es cometen en avaluar empíricament els fenòmens, etcètera. No cal jutjar pels detalls, sinó per la línia fonamental. Malauradament, la direcció de la Leninbund tracta de convertir el seu error en una línia bàsica. El *Volkswille* de l'11 de febrer publica una resolució sobre la situació russa referida a la meua deportació. La resolució diu sense embuts: "Açò és el termidor" (*Das ist der Termidor*), i hi agrega:

"D'aquí la necessitat que el proletariat rus lluite *per totes les llibertats* contra el regim stalinista, per a preparar-se així a enfrontar la contrarevolució oberta que s'apropa."

L'article de fons del *Volkswille* del 13 de febrer assevera que "l'exili de Trotski assenyala la fi de la revolució de 1917". No es sorprenent que semblant posició obligue Urbahns a declarar cada vegada més freqüentment que ell "no està totalment d'acord" amb l'Oposició russa, perquè aquesta "no va prou lluny". Lamentablement, el propi Urbahns segueix aprofundint cada vegada més el seu primer error.

Urbahns (igual que Radek) convertí l'analogia del termidor, molt important des del punt de vista de *classe*, en una analogia formal i, en part, personal. Radek digué: expulsar del Comitè Central a l'Oposició equival al que fou l'eliminació del govern de Robespierre i el seu grup. La guillotina o l'exili a Alma-Ata; només és qüestió de tècnica. Urbahns diu: aixafar l'Oposició i exiliar Trotski significa el mateix que guillotinar el grup de Robespierre. Es substitueix la analogia històrica relativa per una comparació barata i arbitrària, de caràcter personal i circumstancial.

La Revolució Russa del segle XX és incomparablement més àmplia i profunda que la Revolució Francesa del segle XVIII. La classe revolucionària que constitueix la base de la Revolució d'Octubre és molt més nombrosa, homogènia, compacta i resoluta que els plebeus urbans de França. La direcció de la Revolució d'Octubre, amb totes les seues tendències, és molt més experimentada i perspicaç que ho foren o pogueren ser els grups dirigents de la Revolució Francesa. Finalment, els canvis polítics, econòmics, socials i culturals realitzats per la dictadura bolxevic són molt més profunds que els canvis realitzats pels jacobins. Si fou impossible arrancar-los el poder als plebeus sense una guerra civil, tanmateix que estaven debilitats per les contradiccions de classe i la burocratització dels jacobins (i el termidor fou una guerra civil que culminà en la derrota de los *sansculottes*) ¿qui pot suposar o

creure que el poder pot passar de mans del proletariat rus a les de la burgesia de manera pacífica, tranquil·la, imperceptible, burocràtica? Semblant concepció del terribor només reflecteix un *reformisme al revés*.

Els mitjans de producció, abans propietat dels capitalistes, segueixen fins ara en mans de l'estat soviètic. La terra està nacionalitzada. Els explotadors continuen estant exclosos dels soviets i de l'exèrcit. El monopoli del comerç exterior segueix sent un baluard contra la intervenció econòmica del capitalisme. Totes aquestes coses no són bagatel·les. Però això no és tot. Amb la potència del seu atac, l'Oposició obligà els centristes a assestar una sèrie de colps (que, per descomptat, no són de cap manera mortals i que disten de ser definitius) a les forces classistes terriborianses i a les tendències que les reflecteixen al si del partit. No cal tancar els ulls davant aquest fenomen. En general, no voler veure la realitat és una mala política.

El zig-zag a l'esquerra dels stalinistes està tan lluny de ser el "punt final" del perill terriborià, com la deportació dels militants de l'Oposició ho està de ser el "punt final" de la Revolució d'Octubre. La lluita continua, les classes no han dit encara l'última paraula, els centristes segueixen sent centristes, els bolxevics han de seguir sent bolxevics i els capituladors només mereixen menyspreu. Cal cridar a l'ordre als ultraesquerrans confosos!

El 1er de maig de 1928, *Arbeiter Stimme*, òrgan de l'Oposició Comunista austríaca (el grup del camarada Frey), desenrotllà les següents idees en un article titulat *Malgrat Stalin, la Rússia soviètica és un estat proletari*:

"Hi ha qüestions polítiques que constitueixen pedres de toc infal·libles [...] I per a l'Oposició d'Esquerra comunista, que avui apareix integrada per tota mena d'agrupacions i matisos, també hi ha una pedra de toc: és el problema del caràcter proletari de la Rússia soviètica [...] Hi ha elements en l'Oposició d'Esquerra comunista que, arrossegats per la seua indignació cap a la política stalinista en totes les seues manifestacions, llencen el nen junt amb l'aigua de la banyera. Alguns comencen a pensar que, de prosseguir la política stalinista, Rússia es transformarà, de manera purament *evolutiva* en un estat burgès [...] Tota forma de *degeneració* de la Rússia soviètica és producte de l'obra subversiva de la burgesia, fomentada objectivament per la política stalinista. D'aquesta manera la burgesia tracta de *preparar* la caiguda del poder soviètic. Però només podrà derrocar la dictadura proletària i fer-se vertaderament amb el poder per mitjà d'una capgirament *violent* [...] Llitem contra la política stalinista. Però la Rússia soviètica és quelcom força distint de Stalin. Malgrat tota la degeneració, que combatem i continuarem combatent de la manera més resoluta, mentre els obrers conscients estiguen armats, la Rússia soviètica seguirà sent un estat proletari, que defensarem incondicionalment fent honor als nostres propis interessos, tant en la guerra com en la pau, malgrat Stalin i,

precisament, per a derrotar Stalin, que és incapaç de defensar-la amb la seua política. Aquell que no es mantinga *absolutament ferm* sobre el problema del caràcter proletari de la Rússia soviètica perjudica el proletariat, perjudica la revolució, perjudica l'Oposició d'Esquerra Comunista.”

Aquesta declaració és absolutament irreprotxable des del punt de vista teòric. El camarada Urbahns hauria procedit molt més rectament si l'hagués reproduït en l'òrgan de la Leninbund en compte de publicar articles korschistes i semikorschistes.

No centrisme en general, sinó un tipus específic de centrisme

L'article del periòdic de la Leninbund que estem analitzant tracta d'atacar la nostra posició des d'un altre flanc. “Encara que el centrisme (polemitza amb mi l'autor) és un corrent i una tendència dins de la classe obrera, només hi ha diferències de grau entre aquesta i el reformisme, un altre corrent i tendència de la classe obrera. Ambdós serveixen, encara que de distinta manera, l'enemic de classe” (*Fahne des Kommunismus*, N° 31, p. 246).

Aparentment açò és molt convincent. Però, en realitat, és la transformació d'una veritat marxista en una abstracció i, per consegüent, en una mentida. No basta dir que el centrisme *en general* o el reformisme *en general* constitueixen un corrent al si de la classe obrera. És necessari analitzar precisament *quina funció* està complint un centrisme determinat, en una classe obrera *determinada*, en un país *determinat* i en una etapa *determinada*. La veritat és sempre concreta.

A Rússia, el centrisme està en el poder. En Anglaterra governa avui el reformisme. Aquests dos (ens ensenya el camarada Urbahns) representen corrents dins de la classe obrera i les diferències entre ells són només de grau (*graduel*); els dos serveixen, si bé de distinta manera, l'enemic de classe. Molt bé, prenguem nota. Però, quina tàctica sorgeix d'açò, diguem, en cas de guerra? Els comunistes russos, ¿han de tenir una posició derrotista com els comunistes anglesos? ¿O, per contra, han de ser defensistes en aquests dos països, no incondicionalment, clar està, sinó amb reserves? Al capdavall, el derrotisme i el defensisme són polítiques classistes i no poden ser afectades per diferenciacions de segon ordre entre el centrisme rus i el reformisme britànic. No obstant, potser ací el camarada Urbahns recordarà un parell de coses i farà la rectificació pertinent. En Anglaterra, les fàbriques, els ferrocarrils, la terra pertanyen als explotadors i l'estat governa colònies, o siga que continua sent un estat esclavista. Allí els reformistes defensen el govern burgès existent, encara que no ho facen de manera molt hàbil ni intel·ligent; la burgesia els contempla amb quelcom de desconfiança i menyspreu, els vigila molt a prop, els imposa les seues ordres en forma despòtica i està disposada a llençar-los en qualsevol

moment, però, per a bé o per a mal, els reformistes britànics en el poder defenen els interessos locals i estrangers del capitalisme. El mateix s'aplica, per descomptat, a la socialdemocràcia alemanya.

Però, què defèn el centrisme soviètic? Defèn el sistema social que sorgí de l'expropiació política i econòmica de la burgesia. Ho fa força malament, amb molt poca habilitat, despertant el descontentament i la desil·lusió en el proletariat (que, malauradament, no posseeix l'experiència de la burgesia britànica). Debilita la dictadura, ajuda les forces termidorianes, però, en funció de la situació objectiva, el centrisme stalinista representa, no obstant això, un règim proletari, no un règim imperialista. Camarada Urbahns: aquesta no és *una diferència de "grau"*, sinó *una diferència entre dos règims classistes*. Estem davant les dues bandes de la barricada històrica. Qui perd de vista aquesta diferència fonamental està perdut per a la revolució.

"Kerenskisme invertit"

Però, en aqueix cas (objecta Urbahns), ¿què significa la seua expressió que el stalinisme és kerenskisme invertit? Per estrany que sembla, és precisament d'aquesta frase que Urbahns tracta de deduir-hi la conclusió que el termidor ja és un fet consumat. En realitat, la conclusió més òbvia que sorgeix de la meua formulació és l'oposada. El kerenskisme fou una forma de règim burgès. Fou l'última forma possible de règim burgès en un període de revolució proletària imminent. Fou un règim trontollós, vacil·lant, indigne de confiança, però no obstant això un règim burgès. Perquè el proletariat assolís la transferència del poder calgué, ni més ni menys, que una insurrecció armada, la Revolució d'Octubre.

Si el stalinisme és kerenskisme invertit, significa que el centrisme dominant, encaminat cap al termidor, és l'*última* forma del règim del proletariat, debilitat per contradiccions nacionals i foranes, pels errors de la seua direcció, per la seua pròpia manca d'activitat. Però és, no obstant això, un règim *proletari*. Als centristes els poden reemplaçar els bolxevics o els termidoriàns. És concebible una altra interpretació?

Ara que ho mencione, recorde que *sí és concebible* altra interpretació. En utilitzar jo la fórmula de "kerenskisme invertit", els stalinistes conclouen que l'Oposició prepara una insurrecció armada contra el règim del centrisme, així com, en el seu moment, prepararen una insurrecció armada contra el kerenskisme. Però es tracta, òbviament, d'una interpretació tergiversada, no dictada pel marxisme sinó per les necessitats de la GPU, i no resisteix la menor crítica. Precisament perquè el centrisme és kerenskisme invertit, és la burgesia i no el proletariat qui necessita una insurrecció armada per a la conquesta del

poder. Precisament perquè el termidor no és un fet consumat, el proletariat encara està a temps per a realitzar les seues tasques mitjançant una profunda reforma interna de l'estat soviètic, els sindicats i, sobretot, el partit.

Estat burgès o proletari?

Cal reconèixer que en l'article que estem analitzant es donà mig pas enrere respecte del termidor. Però això quasi no millora les coses. ¿Es la Rússia soviètica un estat burgès? L'article respon: *no*. “Existeix encara la dictadura proletària a Rússia?” Novament, l'article respon: *no*. Què tenim, doncs? Un estat que transcendeix les classes? Un estat per damunt de les classes? A aquest interrogant l'article respon: a Rússia tenim un govern que “aparentment media entre les classes, però que en realitat representa els interessos de la *classe econòmicament més forta*” (edició N° 32, p. 246, el subratllat és nostre). Sense dir obertament quina és la classe que considera “més forta”, l'article, no obstant això, no permet dubtar que es tracta de la burgesia. Però, al capdavant, un govern que en aparença media entre les classes quan en realitat representa la burgesia és un govern *burgès*. En compte de declarar-ho obertament, l'autor parla amb voltes, fet que no constitueix una demostració d'honestedat intel·lectual. No hi ha governs que estiguen més enllà de les classes. En relació a la revolució proletària, termidor significa la transferència del poder de mans del proletariat a la burgesia. No pot tenir un altre significat. Si el termidor està consumat, vol dir que Rússia és un estat burgès.

Però, ¿és cert que en la república soviètica la burgesia és “la classe econòmicament més forta”? No; això és absurd. Aparentment, l'autor no té en compte que amb aqueixa afirmació no li posa la làpida a Stalin sinó a la Revolució d'Octubre. Si la burgesia ja és econòmicament més forta que el proletariat; si la relació de forces s'està modificant al seu favor “a passos enganyants” (*mit Reischritten*) com diu l'article, llavors és absurd parlar de la preservació de la dictadura del proletariat, encara que fins al dia d'avui sobrevisquen vestigis d'aquesta. Però, feliçment, afirmar que la burgesia soviètica és la classe econòmicament més forta no és més que una mera fantasia.

Potser Urbahns ens responga que el seu article no es refereix només a la burgesia local sinó també a la internacional; però açò no millora les coses. La burgesia mundial és econòmicament molt més forta que l'estat soviètic. Ningú ho discuteix. És per això que la teoria del socialisme en un sol país és una vulgar utopia nacional-reformista. Però nosaltres no plantegem el problema sota aqueixa forma. El paper productiu i polític del proletariat mundial és un factor de summa importància en la relació de forces. La lluita que està entaulada a escala mundial és la que decideix la sort de la Revolució d'Octubre. Si els

ultraesquerrans creuen que no hi ha esperança de triomfar en aquesta lluita, que ho diguen. Els canvis en la relació de forces mundial també depenen en certa mesura de nosaltres. És obvi que, en proclamar, de forma oberta o semiencoberta, que la Rússia soviètica contemporània és un estat burgès, i en negar-se (total o quasi totalment) a defensar-la de l'imperialisme mundial, els ultraesquerrans col·loquen el seu petit pes en el plat burgès de la balança.

El que diferencia la república soviètica de Stalin de la de Lenin no és una potència burgesa ni un poder supraclassista sinó els elements de *poder dual*. L'Oposició russa analitzà aquest fet fa ja molt de temps. La política del govern centrista ajudà molt la burgesia a definir-se i crear les seues palanques de poder extraoficials, les seues vies per a exercir influència sobre el poder. Però, com en tota vertadera lluita de classes, la pugna gira entorn de la propietat dels mitjans de producció. ¿Ja es resolgué aquest problema a favor de la burgesia? Qui fa semblant afirmació, o perdé el cap o mai en tingué. Els ultraesquerrans simplement "abstrauen" el contingut socioeconòmic de la revolució. Dediquen tota la seua atenció a la corfa i obliden la nou. Clar que si la corfa sofrí dany (com ocorregué), la nou també corre perill. Aquesta idea impregna tota l'activitat de l'Oposició. Però entre açò i tancar els ulls davant la nou socioeconòmica de la república soviètica hi ha un abisme. Els mitjans de producció més importants, conquistats pel proletariat el 7 de novembre de 1917, romanen a mans de l'estat obrer. No ho oblideu, ultraesquerrans!

Si el termidor és un fet consumat, quina ha de ser la nostra política?

Si el termidor és un fet, si la burgesia ja és "la classe econòmicament més forta" significa que el procés econòmic passà definitivament de la senda socialista a la capitalista. En aqueix cas cal tenir la valentia d'extraure'n les conclusions tàctiques necessàries.

¿Quina importància poden tenir les lleis que restringeixen l'alienació de la terra, l'ocupació de treball assalariat, etcètera, si el conjunt del procés econòmic està embarcat en la senda del capitalisme? En aquest cas aqueixes restriccions només constitueixen una utopia petitburgesa reaccionària, un obstacle absurd per al desenvolupament de les forces productives. Un marxista ha d'anomenar les coses pel seu nom i reconèixer la necessitat de *derogar les restriccions reaccionàries*. ¿Quina importància té el monopoli del comerç exterior des del punt de vista del desenvolupament capitalista? És senzillament reaccionari; obstrueix el lliure ingrés de mercaderies i de capital, li impedeix a Rússia ingressar en el sistema dels canals de circulació de l'economia mundial. Un marxista ha de reconèixer la necessitat d'abolir *el monopoli del comerç exterior*.

El mateix pot dir-se de la totalitat dels *mètodes de l'economia planificada*. El

seu dret a existir i desenvolupar-se només es justifica en el marc d'una perspectiva socialista.

Mentrestant, l'Oposició russa sempre ha exigít mesures de repressió més sistemàtiques contra l'enriquiment capitalista, reivindica el manteniment i enfortiment del monopoli del comerç exterior i el desenvolupament global de l'economia planificada. Aquesta plataforma econòmica únicament adquireix el seu ple significat en el marc de la lluita contra la degeneració del partit i d'altres organitzacions del proletariat. Però amb la simple suposició que el termidor és un fet consumat, les bases mateixes de la plataforma de l'Oposició es tornen absurdes. Urbahns no en diu res respecte d'això. Aparentment, no té en compte la interdependència de tots els elements bàsics que componen el problema. En compensació, es consola a si mateix i consola els altres dient que "no concorda totalment" amb l'Oposició russa. Trist consol en realitat!

Democràcia burgesa o democràcia proletària?

Però el camarada Urbahns no extreu totes les conclusions que sorgeixen al plantejar un termidor "consumat", només unes quantes. Veiérem que, segons ells, la classe obrera russa necessita reconquistar "*totes les llibertats*". Però també ací els ultraesquerrans es detenen vacil·lants en el llinar. No expliquen a quines llibertats es refereixen i, en general, toquen el tema al passar. Per què?

En la lluita contra el burocratisme stalinista, que expressa i facilita la pressió de les classes enemigues, l'Oposició russa reivindica la democràcia en el partit, els sindicats i els soviets, sobre bases proletàries. Desemmascara implacablement la repugnant tergiversació de la democràcia que, amb el rètol d'"autocrítica", corroeix i corromp els fonaments mateixos de la consciència revolucionària de l'avantguarda proletària. Però, per a l'Oposició, la lluita per la democràcia en el partit només es justifica si es reconeix la dictadura proletària. Seria quixotesc, per no dir ximple, lluitar per la democràcia en un partit que expressa el règim d'una classe enemiga. En aquest cas, no es podria parlar de democràcia classista en el partit i en els soviets sinó de democràcia "general" (açò és, burgesa) en el país, contra el partit dominant i la seua dictadura. Els menxevics han acusat més d'una vegada l'Oposició de "no anar prou lluny" en no reivindicar la democràcia en el país. Però ells i nosaltres estem en distintes bandes de la barricada, i en l'actualitat (en vista del perill termidorià) aquesta oposició és més irreconciliable i hostil que mai. Llitem per la democràcia proletària precisament per a resguardar el país de la Revolució d'Octubre de les "llibertats" de la democràcia burgesa, és a dir, del capitalisme.

Únicament des d'aquest punt de vista s'ha considerat el problema del *suffragi secret*. L'objectiu d'aquesta reivindicació de l'Oposició russa és atorgar-li al

nucli proletari l'oportunitat d'alçar el cap, primer en el partit i després en els sindicats i, amb ajuda d'aquestes dues palanques consolidar les seues posicions de classe en els soviets. No obstant, el camarada Urbahns i alguns dels seus correligionaris més pròxims tracten d'interpretar aquesta consigna, que de cap manera transcendeix els marcs de la dictadura, com una consigna democràtica general. Monstruós error! Aquestes dues posicions no tenen res en comú, més bé, són diametralment oposades. En referir-se ambigüament a les "llibertats" en general, Urbahns anomenà pel seu nom a una sola d'aquestes llibertats: la *llibertat d'organització*. Els ultraesquerrans opinen que el proletariat soviètic ha de conquistar la "llibertat d'organitzar-se". Ara, en l'època del viratge a l'esquerra, el burocratisme stalinista ofega amb més força que mai els sindicats: això és indiscutible. S'ha de permetre els sindicats que defenguen els interessos obrers enfront de les creixents deformacions del règim de la dictadura; l'Oposició ja respongué fa molt de temps a aquest problema, en els fets i en les paraules. Però cal una concepció clara dels objectius i mètodes de la lluita contra la burocràcia centrista. No es tracta de conquistar la "llibertat d'organització" enfront d'un govern d'una classe hostil sinó de lluitar per un règim que permeta als sindicats (*dins del marc de la dictadura*) gaudir de la necessària llibertat per a corregir el rumb del seu propi estat en les paraules i en els fets. Amb d'altres paraules, es tracta, per exemple, de guanyar la "llibertat" que gaudeix la poderosa aliança de capitalistes industrials i agraris en relació al seu propi estat capitalista, que pressionen amb totes les seues forces i, com hom sap, no sense èxit; però de cap manera es tracta de la "llibertat" que les organitzacions proletàries posseeixen o tracten de conquistar davall l'estat burgès. No és el mateix!

La llibertat d'organització és una "llibertat" (el *caràcter de la qual* coneixem molt bé) per a entaular la lluita de classes en una societat l'economia de la qual es basa en l'anarquia capitalista, mentre manté la política en el marc de l'anomenada democràcia. Per contra, el socialisme és inconcebible sense economia planificada, en el sentit més restringit del terme, i sense la sistematització de totes les relacions socials. Un dels elements més importants de l'economia socialista és la regulació dels salaris i, en general, de les relacions dels obrers amb la producció i amb l'estat. Assenyalarem abans quin és el paper que han d'exercir els sindicats en aquesta regulació. Però aquest no té res a veure amb el paper dels sindicats en els estats burgesos, on la "llibertat d'organització" és un reflex de la anarquia capitalista i, a més a més, un element actiu de la mateixa. Recordarem el paper econòmic que jugaren els miners del carbó britànic en 1926. No és per res que els capitalistes, junt amb els reformistes, menen una lluita desesperada i sense possibilitats d'èxit per a imposar la pau industrial.

No obstant, Urbahns aixeca la consigna de llibertat d'organització precisament amb un sentit democràtic general. En veritat, no podria tenir altre sentit. Aixeca

exactament la mateixa consigna per a Rússia, per a Xina i per als estats capitalistes europeus, la qual cosa seria perfectament correcta... amb una condició insignificant, reconèixer que el termidor és un fet consumat. Però ja estem en una situació en què és el propi Urbahns qui “no va prou lluny”. Aixecar la llibertat d’organització com a consigna aïllada és una política caricaturesca. La llibertat d’organització és inconcebible sense la llibertat de reunió, la llibertat de premsa i tota la resta de “llibertats” a les que la resolució de la conferència de febrer (*Reichsausschusses*) de la Leninbund es refereix vagament i sense comentaris. I aquestes llibertats són inconcebibles fora del règim de la democràcia, és a dir, fora del capitalisme. Cal aprendre a pensar les coses fins a les seues últimes conseqüències.

Urbahns entaula una lluita

En relació amb la meua observació que combatem la fracció stalinista però defenem la república soviètica fins a la fi, *Die Fahne des Kommunismus* m’explicà que el “suport [?] incondicional [?] a la política stalinista [?] incloent-hi la seua política exterior,” és il·lícit, i que jo mateix ho reconeixeria si continués el fil del meu raonament fins a les últimes conclusions”. (Nº 31, p. 246). A ningú li sorprendrà saber que esperí amb gran interès la conclusió d’aquest article (en el Nº 32). Forçosament havia de donar a conèixer les conclusions tàctiques de les contradiccions teòriques que saturaven la primera part de l’article; a més, ensenyaria la gent a seguir els seus pensaments fins a les seues últimes conclusions.

Entre el primer i el segon lliurament de l’article s’aclariren algunes qüestions. Es diria que en aquest interval Urbahns i els seus amics reberen la resolució del Buró de la Segona Internacional, que no pogué deixar de menar-los a reflexionar, ja que la similitud dels arguments d’Otto Bauer, els de Louzon i Paz és realment sorprenent.

De totes maneres, en la segona part de l’article *Die Fahne des Kommunismus* arriba a la conclusió que cal defensar la república soviètica *inclús en el conflicte amb Xina*. Açò és digne d’elogi. Però allò de sorprenent en l’article és que no polemitzava amb els korschistes, ni amb els ultraesquerrans, ni amb Louzon, ni amb Paz, sinó amb l’Oposició russa. Es dirà que el problema de si s’ha o no de defensar la Unió Soviètica és tan important en si i per si mateix que totes les altres consideracions han de quedar relegades a un segon i tercer pla. Aquesta és una norma política elemental. Però Urbahns i els seus amics actuen de manera força distinta. En el moment més crític del conflicte sinosoviètic publicaren articles dels ultraesquerrans que, en essència, com ja ho demostrí, criden a recolzar Chiang Kai-shek contra la república soviètica. Només quan es feren sentir la pressió dels marxistes, i a sis setmanes de l’esclat del conflicte, els

editors de *Die Fahne* es pronuncien a favor de la defensa de l'URSS. Però tampoc en aquest cas combaten als que neguen el deure elemental de la defensa sinó a... Trotski. Tot polític madur ha d'arribar a la conclusió que, per a Urbahns, el problema de la defensa de la Revolució d'Octubre té un paper secundari en tot aquest assumpte, i que la seua principal tasca és demostrar que no concorda "totalment" amb l'Oposició russa. Evidentment, al camarada Urbahns mai se li ocorre pensar que qui intenta demostrar la seua independència amb ardits tan artificials i negatius, en realitat fa gala d'una absoluta falta d'independència intel·lectual.

"A més del sentiment de simpatia envers la Rússia soviètica i el comunisme que destronà la política de Stalin en el poble xinès pel fet [diu la segona part de l'article] que Rússia recórrega a la guerra a causa del Ferrocarril Oriental de Xina però no haja aixecat una mà quan Chiang Kai-shek i les seues hordes militars es banyaven en la sang dels obrers i camperols pobres xinesos, indubtablement afecta l'actitud del poble xinès envers aqueixa guerra" (*Fahne des Kommunismus*, N° 32, p 250).

Ací el que és vertader i s'establí des de fa molt de temps es barreja amb el que és nou i fals. Els crims de la direcció centrista en Xina no coneixen precedents, Stalin i Bukharin apunyalaren la revolució xinesa. Aquest és un fet històric que penetrarà cada vegada més profundament en la consciència de l'avantguarda proletària mundial. Però acusar la república soviètica per no intervenir amb les armes en els esdeveniments de Xangai i Hankou és substituir la política revolucionària per la demagògia sentimental. Per a Louzon, tota intervenció, i més si és militar, en els assumptes interns d'altres països és "imperialisme". Aquesta, per descomptat, és una posició pacifista absurda. Però no menys absurda és la reivindicació, diametralment oposada, que la república soviètica, amb les seues forces actuals, amb la situació internacional regnant, utilitze les baionetes bolxevics per a reparar els danys causats per la política menxevic. La crítica ha d'obeir a pautes reals, no fictícies, si no l'Oposició mai es guanyarà la confiança dels obrers.

Però, ¿què succeirà si la república soviètica decideix anar a la guerra pel problema del Ferrocarril Oriental de Xina? Com ja ho diguí, si la situació desemboca en una guerra, el fet en si demostrarà que allò que està en joc no és el Ferrocarril Oriental de Xina sinó quelcom infinitament més important. És cert que el ferrocarril xinès, inclús considerat en forma aïllada, és un objectiu molt més important que el cap d'un arxiduc, que serví de pretext per a la guerra de 1914. Però així i tot el problema no és el ferrocarril. Una guerra en l'Orient, qualsevol que fóra el seu pretext immediat, es transformaria inexorablement, al dia següent, en una lluita contra l'"imperialisme" soviètic, és a dir contra la dictadura del proletariat, i la seua violència superaria àmpliament la que s'utilitzà per a transformar la guerra a causa del cap d'un arxiduc en una guerra

contra el militarisme prussià.

Ara sembla que l'assumpte va a culminar en un acord entre Moscou i Nanquín, pel qual Xina compraria el ferrocarril amb l'ajuda de bancs estrangers. En realitat, açò significaria que el control del mateix passaria de mans de l'estat obrer a mans del capital financer. Ja diguí que no es pot descartar el lliurament del Ferrocarril Oriental de Xina; però no cal considerar aqueix lliurament com una afermament del principi de l'autodeterminació nacional sinó com un debilitament de la revolució proletària en benefici de la reacció capitalista. Que ningú dubte, emperò, que precisament Stalin i Cia. tractaran de presentar aquest lliurament de posicions com una realització de la justícia nacional, en harmonia amb l'imperatiu categòric, l'evangeli segons Kellogg i Litvinov i els articles de Louzon i Paz publicats en el periòdic de la Leninbund.

Tasques pràctiques en cas de guerra

Les tasques pràctiques que hauria de realitzar l'Oposició en cas de guerra entre Xina i la Rússia soviètica reben en l'article un tractament poc clar, ambigu i evasiu. "En el cas que esclatés una guerra entre Xina i la Rússia soviètica pel Ferrocarril Oriental de Xina (diu *Die Fahne*), l'Oposició leninista s'oposaria a Chiang Kai-shek i als imperialistes que l'apuntalen" (Nº 32, p. 250). Ací la confusió ultraesquerrana arribà a tal punt, que els "marxistes-leninistes" es veuen obligats a declarar, "ens oposem a Chiang Kai-shek". Amb això demostren fins on van arribar. Bé, estan *contra* Chiang Kai-shek. ¿I *a favor* de qui?

"En aqueixa guerra (respon l'article) l'Oposició leninista mobilitzarà les forces proletàries de tots els països per a una vaga general, prenent com punt de partida l'organització de la resistència contra la fabricació d'armaments, qualsevol tipus de transport de municions, etcètera." Aqueixa és la posició de la neutralitat pacifista. Per a Urbahns, la tasca del proletariat internacional no consisteix en ajudar la república soviètica contra l'imperialisme sinó en impedir *qualsevol tipus* d'embarcament de municions, no sols a Xina sinó també a la república soviètica. És això el que vostè volgué dir? O simplement no digué el que volia dir sinó una altra cosa? No ha seguit el fil del seu raonament "fins a la fi"? Si és així, rectifique's el més aviat possible: la magnitud del problema ho exigeix. La formulació correcta seria: farem tot el que estiga a l'abast de les nostres forces per a impedir els enviaments d'armes a la Xina contrarevolucionària i tot el que puguem per a facilitar-li a la república soviètica l'adquisició d'armes.

Defensar l'URSS significa conciliar amb el centrisme?

Per a demostrar en què difereixen les posicions de la Leninbund i l'Oposició russa, Urbahns ens revela dues coses: 1) En cas d'una guerra entre la república soviètica i Xina, si un estat imperialista arriba a intervenir a favor de Rússia, els comunistes d'aquell estat burgès no han de seguir les ensenyances de Bukharin i fer la pau civil amb la seua burgesia, sinó que han d'orientar-se cap a l'enderrocament de la seua burgesia; 2) en defensar la república soviètica de la contrarevolució xinesa, l'Oposició no ha de conciliar amb la política stalinista sinó combatre-la resoludament. Es suposa que açò esgota les diferències entre la Leninbund i nosaltres. En realitat, és un embull, i em tem, que deliberat. Aquestes dues tesis, que aprofiten la mínima ocasió, no s'apliquen específicament al conflicte sinosoviètic en si sinó a *tota* guerra contra la república soviètica. Urbahns dissol un problema concret en un enfilall de generalitats. Fins al moment ni Louzon ni Paz negaren que és deure del proletariat internacional defensar la república soviètica si aquesta és atacada, per exemple, per Estats Units i Gran Bretanya en demanda del pagament dels deutes tsaristes, l'abolició del monopoli del comerç exterior, la desnacionalització de fàbriques i bancs, etcètera. La discussió sorgí en relació amb el caràcter específic del conflicte sinosoviètic. Precisament respecte a aquesta qüestió, els ultraesquerrans revelaren la seua incapacitat per a avaluar fets concrets i complexos des del punt de vista de classe. I precisament a ells la Leninbund els obrí les columnes de les seues publicacions. Específicament, sobre la seua consigna "Fora les mans de Xina", *Die Fahne* s'abstingué d'expressar les seues pròpies posicions durant sis setmanes i, quan ja no era possible mantenir silenci, es limità a expressar formulacions ambigües.

¿Què té a veure la teoria de Bukharin amb tot açò? ¿Què té a veure el problema de suspendre la lluita contra el centrisme stalinista amb tot açò? Qui el proposà? Qui en parlà? Per què fan tot açò?

Per a suggerir que la Oposició russa (no els capituldors i els venuts, sinó l'Oposició russa) està disposada a fer les paus amb el centrisme, sota pretext que hi ha una guerra. Ja que em dirigisc als camarades estrangers no informats o mal informats, considere necessari ressenyar, encara que siga en forma breu, qual seria l'actitud de l'Oposició russa cap a la política stalinista en l'eventualitat d'una guerra.

En el moment de la ruptura de les relacions anglosoviètiques, l'Oposició russa, rebutjant amb menyspreu la mentida del derrotisme o defensisme condicional, declarà en un document oficial que en temps de guerra les diferències d'opinió adquireixen un caràcter molt més marcat que en temps de pau. Aqueixa declaració, pronunciada en la terra de la dictadura revolucionària, en el moment de la ruptura de relacions diplomàtiques amb Gran Bretanya, no requereix

comentaris; en tot cas, ofereix garanties molt més serioses que no les que podria oferir qualsevol article escrit per un espectador al marge.

Aquest problema provocà en 1927 una lluita furibunda. ¿Coneixen Urbahns i els seus confreres la “tesi Clemenceau”? Brandant aquesta tesi, l’aparell convulsà durant mesos el partit. Tot el problema sorgí perquè cití, com a exemple d’oposició patriota en el camp dels imperialistes, el cas de la camarilla de Clemenceau que, malgrat la pau civil proclamada per la burgesia, combaté entre 1914 i 1917 la resta dels seus sectors i assegurà la victòria de l’imperialisme francès. La meua pregunta fou: ¿hi ha algun burgès tan imbècil que aprofite aquest pretext per titllar Clemenceau de derrotista o de defensista condicional? Açò és ni més ni menys que la famosa “tesi Clemenceau”, criticada en milers d’articles i en desenes de milers de discursos.

L’altre dia aparegué a París el meu llibre *La Revolution défigurée*. Conté, entre d’altres coses, el discurs que pronuncií l’1 d’agost de 1927 davant el plenari conjunt del Comitè Central i la Comissió Central de Control. Heus aquí el que diguí en aqueix discurs respecte del problema que ens preocupa:

“Els esdeveniments més grans en la història de la humanitat són la revolució i la guerra. Posarem a prova la política centrista en la revolució xinesa [...] Després de la revolució, la prova històrica més gran és la guerra. Diem per endavant: al mig d’una guerra la política stalinista i bukharinista de zig-zags, evasives i subterfugis (la política centrista) no tindrà cabuda. Açò s’aplica a tota la direcció de la Comintern. Avui en dia l’única prova a què han de sotmetre’s els líders dels partits comunistes estrangers és: esteu disposats a votar nit i dia contra el ‘trotskisme’? Però la guerra els presentarà problemes moltíssim més greus [...] Allí no hi haurà lloc per a la posició intermèdia de Stalin. És per això que, permeta-se’m expressar-me amb tota franquesa, tota aquesta xerrameca sobre un grapat d’oposicionistes, sobre generals sense exèrcit, etcètera, ens sembla absolutament ridícula. Els bolxevics ja l’hem escoltada més d’una vegada: tant en 1914 com en 1917. Preveiem el demà amb tota claredat i ens preparem [...] Durant la guerra tampoc tindrà cabuda el retrocés gradual dels centristes en la política interna. Totes les polèmiques quedaran congelades, les contradiccions de classe s’agreuaran, els problemes es plantejaran pel boc gros. Caldrà donar respostes clares i precises [...] Aquesta política centrista vacil·lant no podrà mantindre’s en època de guerra. Haurà de girar-se cap a la dreta o cap a l’esquerra, és a dir, embarcar-se en la senda termidoriana o en la de l’Oposició. (*Commoció en la sala.*)”

I aquest és precisament el discurs que rematí amb les paraules: “Per la pàtria socialista? Sí! Per la política stalinista? No!” I quan, precisament a propòsit d’aquestes paraules, Urbahns i els seus confreres m’aconsellen, dos anys després, que seguisca el fil del meu raonament fins a la fi i comprenga que no es

pot conciliar amb el centrisme en temps de guerra, només em queda arronsar-me d'espatlles amb resignació.

Com es menà la discussió?

D'un gran mal en surt un gran bé. El conflicte sino-soviètic demostrà una vegada més que ha de traçar-se una línia inflexible de demarcació ideològica que separe l'Oposició marxista de la dreta i també de l'esquerra. Els filisteus faran befa de que nosaltres, petita minoria, ens preocupem constantment d'efectuar diferenciacions internes. Però això no ens ha d'afectar. Precisament perquè som una petita minoria, l'única força de la qual resideix en la claredat ideològica, hem de ser intransigents amb els amics dubtosos de dreta i d'esquerra. Durant diversos mesos tractí, a través de la correspondència privada, d'obligar la Leninbund a pronunciar-se clarament. Fou en va. Mentrestant, els mateixos esdeveniments plantejaren sense embuts un dels problemes més importants. Les diferències sortiren a la llum. Començà la discussió.

És bo o roí? L'article en *Die Fahne* em mostra les bondats de la discussió i assenyala els danys que la falta de discussió produí en la Internacional Comunista. Ja escoltí aquestes mateixes idees en un parell d'ocasions; no recorde si de boca del camarada Urbahns o d'algun altre. Però hi ha discussions i discussions. Hauria estat força millor que el conflicte sino-soviètic no prengué desprevinguda la Leninbund. En el passat hi hagué temps de sobra per a preparar-se. El problema del termidor i la defensa de l'URSS no és nou. Afortunadament, no esclatà la guerra. Però, si hagués esclatat? Tots aquests arguments no van dirigits contra el fet de polemitzar sinó contra una mala direcció que serva silenci sobre els problemes importants fins que aquests, contra la seua voluntat, surten a la llum. És evident que la Leninbund o, almenys, la seua cúpula, no estava preparada per a respondre a un interrogant plantejat per la vida mateixa. No quedava una altra opció que la d'obrir una discussió. Però fins al dia d'avui no he trobat en les publicacions de la Leninbund el menor indici d'una polèmica al si de la pròpia organització. El Consell de Redacció de *Die Fahne* publicà una selecció unilateral d'articles ultraesquerrans presos de publicacions opositores estrangeres, i feu d'un ridícul escrit d'un "simpatitzant" korschista la base de tota la polèmica. El Consell de Redacció romangué al marge, com esperant els resultats. Malgrat l'extrema gravetat del problema, Urbahns deixà passar varies setmanes, limitant-se a reproduir articles dirigits contra la posició marxista. Només després de la aparició del meu article, o siga, a sis setmanes de l'esclat del conflicte en el Orient Llunyà, la direcció de *Die Fahne* considerà oportú manifestar-se. Però inclús llavors ho feu sense compromís. Publicà el seu breu article en dos lliuraments; demorà les conclusions polítiques una altra setmana més. Per a

què? Potser perquè les calúmnies de Radek contra l'Oposició russa poguessen aparèixer en el mateix número? Però, quina fou, durant sis o set setmanes la línia de la Leninbund respecte del problema més important de la política internacional? Ningú ho sap.

Això no està bé. Semblants mètodes debiliten la Leninbund i presten el millor dels serveis tant a Thaelmann, com a Brandler.

Per als que coneixen la història de l'Oposició russa, és obvi que Urbahns expressa de manera ambigua les mateixes posicions que els stalinistes atribueixen, tan maliciosament i desenraonada, a l'Oposició russa. Els stalinistes, mentre impedièn arterosament que els nostres documents arribaren a les mans dels obrers, no es cansaven de repetir i de difondre en desenes de milions d'exemplars que l'Oposició russa considera que la Revolució d'Octubre està perduda i el termidor és un fet consumat i que s'orienta vers la democràcia burgesa. És indubtable que els èxits organitzatius de Stalin obeïren en gran mesura a la difusió incansable d'aquestes mentides. Gran ha de ser el sorpresa, inclusivament la franca indignació, dels opositoristes russos, quan troben en les publicacions de la Leninbund, de manera semiencoberta, el consell fraternal que prenguen el camí que els stalinistes ens atribuïren falsament fa ja molt de temps.

El problema s'agreuja quan hom considera que entre els ultraesquerrans hi ha alguns cavallerets que murmuren que l'Oposició russa està d'acord en què el termidor és un fet consumat però s'absté de dir-ho per raons d'índole "diplomàtica". Realment, cal estar molt allunyat de les posicions revolucionàries per a poder atribuir semblant hipocresia als revolucionaris. Una cosa podem dir: el verí del cinisme zinovievista i maslowista deixà les seues empremtes en els rengles ultraesquerrans. Com més aviat s'allibere l'Oposició d'aqueixos elements, millor per a d'ella.

L'article programàtic que analitzem, aparentment un resum de la "discussió", afirma de pas que Urbahns tingué en el passat posicions correctes sobre una sèrie de qüestions, quan tots els altres s'equivocaren (la declaració de l'Oposició russa del 16 d'octubre de 1926, el problema de no construir la Leninbund com a fracció sinó com partit independent amb candidats propis, el de l'1 de maig i l'1 d'agost de 1929, etcètera). Opine que hauria estat més convenient que l'article no plantejara aqueixos problemes, ja que cada u d'ells representa un error específic del camarada Urbahns, cosa que ell no ha comprès fins al dia d'avui. I sense mencionar la posició totalment errònia de 1923-1926, quan Urbahns, seguint les empremtes de Maslow i Cia recolzà la reacció del Partit Comunista soviètic i seguí una línia ultraesquerrana en Alemanya. Estic disposat, si cal, a reprendre totes aquestes qüestions i demostrar que els errors d'Urbahns estan relacionats entre si, que no són casuals sinó que s'originen en

un mètode de pensament que no puc anomenar marxista. En la pràctica, la política d'Urbahns consisteix en oscil·lar entre Korsch i Brandler, o a combinar mecànicament Korsch i Brandler.

El perill del sectarisme i l'estret criteri nacional

En aquest fullet hem analitzat diferències d'opinió que podrien anomenar-se estratègiques. En comparació amb d'elles, les diferències entorn dels problemes interns d'Alemanya podrien semblar diferències tàctiques, encara que també corresponen a dues línies diferents. Però aquests problemes requereixen un tractament a banda.

No obstant això, és indubtable que molts dels errors del camarada Urbahns sorgeixen de la seua posició incorrecta sobre el Partit Comunista oficial. Considerar el Partit Comunista (no els funcionaris del seu aparell sinó el seu nucli proletari i les masses que el segueixen) com una organització liquidada, morta i soterrada, és caure en el sectarisme. Com a fracció revolucionària, a la Leninbund li estava reservat un gran paper. Però avortà el seu propi desenrotllament amb les seues pretensions (en el millor dels casos, injustificades) d'exercir el paper d'un segon partit.

Donada l'ambigüïtat ideològica de la Leninbund, la seua pugna per a esdevenir en "partit" com més aviat millor la porta a acollir en les seues files elements que trencaren totalment amb el bolxevisme i el marxisme. En la seua desesperació per aferrar-se a aquests elements, la direcció de la Leninbund conscientment es nega a assumir una posició clara respecte de tota una sèrie de qüestions, el que naturalment únicament serveix per a agreujar el problema i fer més profunda la malaltia internament.

Avui existeixen no pocs grups i grupuscles d'"esquerra" que es dediquen a deixar passar el temps, salvaguardar la seua independència, acusar-se recíprocament de no anar prou lluny, enorgullir-se de no estar totalment d'acord els uns amb els altres, publicar algun periodiquet de tant en tant i declarar-se satisfets amb aquesta existència il·lusòria, sense una base ferma, sense posicions definides, sense perspectives. Conscients de la seua debilitat, allò que més temen aquests grups, millor dit, les seues direccions, és caure sota la "influència" d'algú o haver de manifestar-se d'acord amb algú, perquè, en aqueix cas, ¿què quedaria d'aqueixa dolça independència que cap en els dos metres quadrats d'una oficina de redacció?

Hi ha un altre perill vinculat a aquest.

En la Internacional Comunista la conducció ideològica del partit rus fou reemplaçada fa molt per la dominació de l'aparell i la dictadura de la caixa de

cabals. Encara que l'Oposició de Dreta protesta per la dictadura de l'aparell amb una energia no menor que la d'Esquerra, les nostres posicions respecte d'això són, no obstant això, diametralment oposades. L'oportunisme és, per naturalesa pròpia, nacionalista, ja que es basa en les necessitats locals i circumstancials del proletariat, no en les seues tasques històriques.

Per als oportunistes el control internacional resulta intolerable i, en la mesura en què es puga, redueixen els seus vincles internacionals a formalitats innòcues, amb la qual cosa imiten la Segona Internacional. Els brandleristes envien salutacions als congressos de l'Oposició de Dreta txecoslovaca, intercanvien lletretes fraternals con el grup de Lovestone als Estats Units, etcètera, sempre que cada grup no impedisca als altres seguir una línia oportunista adequada als seus gustos nacionals. I s'oculta tot açò davall el mantell de la lluita contra el burocratisme i la dominació del partit rus.

Aquests subterfugis li són completament aliens a l'Oposició d'Esquerra. Per a nosaltres, la unitat internacional no és una fatxada decorativa sinó l'eix mateix de les nostres posicions teòriques i de la nostra política. Mentrestant, hi ha no pocs ultraesquerrans (i no sols en Alemanya) que emparant-se en la bandera de la lluita contra el burocratisme de l'aparell stalinista pugnen semiconscientment per dividir a l'Oposició comunista en grups nacionals independents i alliberar-se del control internacional.

L'Oposició russa necessita dels vincles i el control internacionals tant com qualsevol altra secció nacional. Però molt em tem que allò que guia la conducta del camarada Urbahns no és el desig d'intervenir activament en els assumptes russos (cosa que rebríem de bon grat) sinó, per contra, el desig de separar i allunyar l'Oposició alemanya de la russa.

Hem de vigilar zelosament per a que, sota el pretexte de la lluita contra el burocratisme, no es consoliden en l'Oposició d'Esquerra les tendències de l'aïllacionisme nacionalista i el separatisme ideològic; si així ocorregués, s'arribaria inexorablement a la degeneració burocràtica, no a escala internacional sinó nacional.

Si hom, després d'estudiar el problema a fons, preguntés des de quin flanc aguaiten en aquest moment a l'Oposició d'Esquerra la burocratització i l'ossificació, resultaria clar que aqueix perill *no* prové de les relacions internacionals. L'internacionalisme hipertrofiat de la Internacional Comunista només podria sorgir (sobre la base de l'autoritat acumulada del Partit Comunista rus) si estiguérem en possessió del poder estatal i de les finances estatals. Aquests "perills" no existeixen per a l'Oposició d'Esquerra. Però n'hi ha d'altres. La política funesta de la burocràcia genera tendències centrífugues desenfrenades i fomenta en cadascun el desig de tancar-se en la pròpia closca nacional i, per tant, sectari, perquè, en romandre en els confins nacionals,

l'Oposició d'Esquerra cauria en el sectarisme.

Conclusions

1.- És necessari assumir una posició clara sobre el problema del termidor i el caràcter de classe de l'actual estat soviètic. I repudiar implacablement les tendències korschistes.

2.- És precís adoptar la posició de defensa incondicional i resoluda de l'URSS enfront dels perills externs, la qual cosa no exclou sinó, per contra, suposa una lluita implacable contra el stalinisme, més necessària inclús en temps de guerra que en temps de pau.

3.- Cal rebutjar i repudiar el programa de lluita per la "llibertat d'organització" i totes les altres "llibertats" en l'URSS, perquè és el programa de la democràcia burgesa. A aquest programa de democràcia burgesa hem de contraposar consignes i mètodes de democràcia proletària, l'objectiu del qual, en combatre el centrisme burocràtic, és regenerar i enfortir la dictadura del proletariat.

4.- Hem d'adoptar immediatament una posició clara respecte del problema xinès, perquè la pròxima etapa no ens prenga desprevinguts. La posició ha de ser a favor de la "dictadura democràtica" o de la revolució permanent en Xina.

5.- És precís comprendre clarament que la Leninbund és una fracció i no un partit. D'aquí sorgeix una tàctica específica envers el Partit [Comunista] (sobretot per a les eleccions).

6.- Cal repudiar el separatisme nacional. Hem d'engegar enèrgicament la unificació internacional de l'Oposició d'Esquerra, basada en la unitat principista.

7.- És necessari reconèixer que *Die Fahne des Kommunismus*, en la seua forma actual, no és, encara que així s'autoanomena, l'òrgan teòric de l'Esquerra Comunista. Urgeix crear en Alemanya, combinant els esforços de l'Esquerra alemanya i internacionalista, una publicació marxista seriosa, capaç d'analitzar correctament la situació interna d'Alemanya en relació amb la situació i la dinàmica del procés internacional.

Aquestes breus consideracions disten d'esgotar tots els problemes, però em semblen les més importants i urgents.

ⁱ *Defensa de la república soviètica i l'Oposició. The Militant*, 21 de desembre de 1929-25 de gener de 1930; la traducció de John G. Wright revisada, es prengué de *Fourth International*, octubre i desembre de 1946, febrer i març de 1947. Aquest fullet és una continuació de la polèmica amb militants i simpatitzants de l'Oposició d'Esquerra que Trotski havia encetat en *El conflicte sinosoviètic i l'Oposició*. [Nota de l'edició castellana]